

Kansallinen kokoelmapolitiikka

13.11.2012

Ari Muhonen

Helsinki University Library

Uusi paradigma

- Asiakkaat tarvitsevat aineistonsa, vaikka mistä
 - kirjasto ei voi enää ostaa kaikkea itselleen
- Omistuksesta saatavuuteen (“just on time”)
 - ei enää varmuuden vuoksi (“just in case”)
- Kirjastotyön uusi fokus
 - korttiluetteloista palveluihin
- Kirjasto oppimisympäristöksi
 - uudet oppimismenetelmät
 - äänivyöhykkeet
 - kokoelmien tarvitseman tilan optimointi (ei maksimointi)

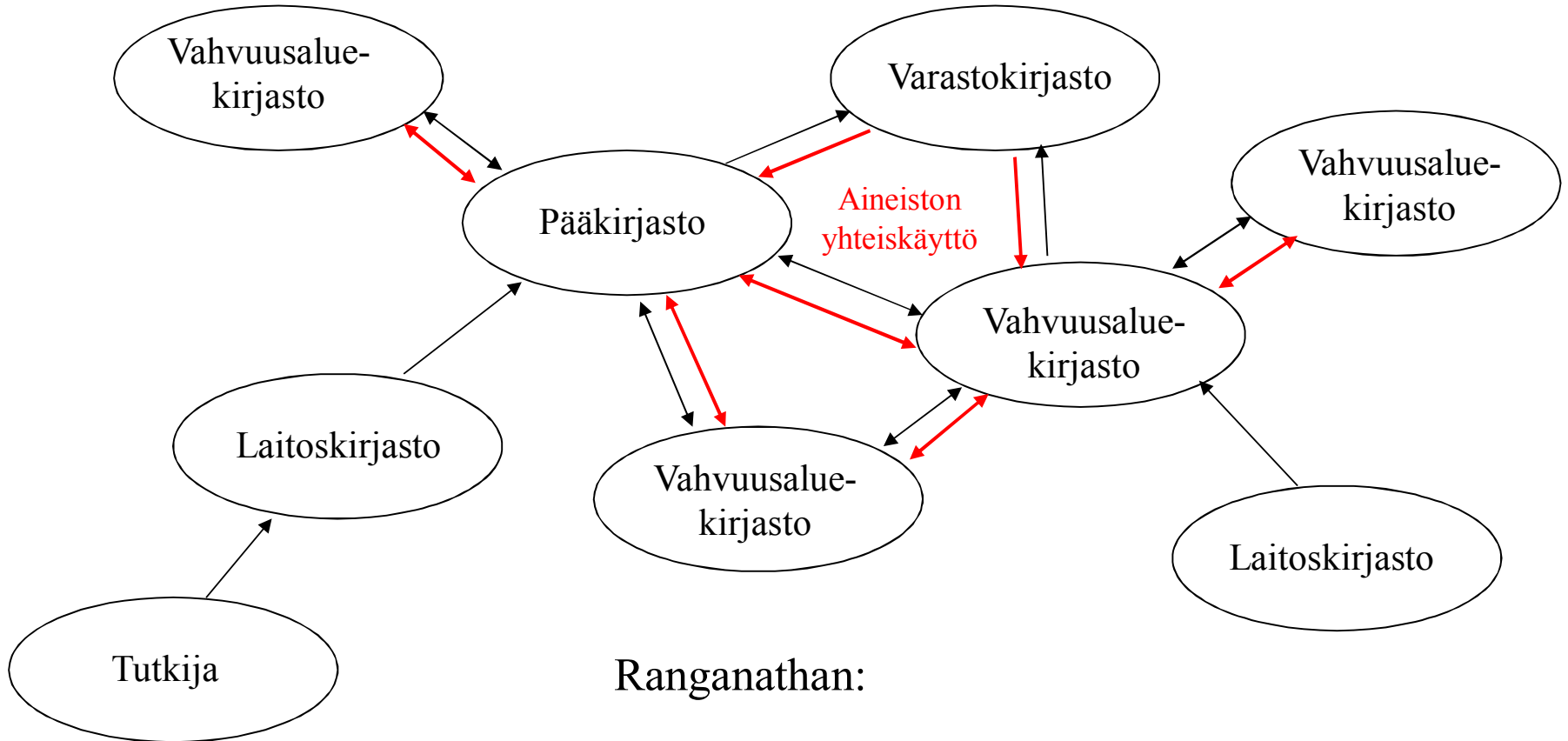

Laajennettu kirjan elinkaarimalli

- Kirja on siellä, missä sille on eniten potentiaalista käyttöä
 - vaikka se sitten olisi jokin toinen kirjasto
- Käytetään hyväksi kunkin kirjaston omia, nimettyjä vahvuuksia
 - kansallisella tasolla
 - kansainvälisellä tasolla
- Luotetaan toisiimme ja yhteiseen osaamiseemme
- Aito kirjastojen verkosto
 - jokainen kirjasto on toisen kirjaston “etävarasto”

Laajennettu kirjan elinkaarimalli

Ranganathan:

- joka lukijalle kirja
- joka kirjalle lukija

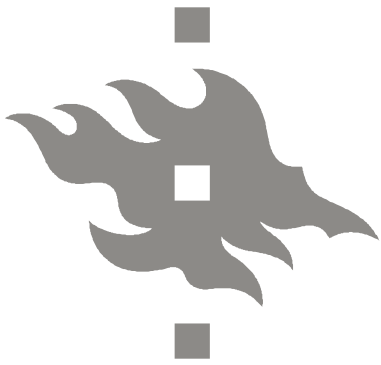
Kansallinen kokoelmapolitiikka

- Lähtökohtana ovat asiakkaiden tiedontarpeet
- Kansallisen tason vapaaehtoinen yhteistyöjärjestelmä
 - julistus, yhteenliittymä (ei välttämättä sopimus)
 - perustuu kunkin kirjaston kokoelmapolitiikkaan
 - kukin kirjasto määrittelee vahvuusalueensa
 - jonkinlainen koordinointi päällekkäisyyksien välttämiseksi
 - kirjaston itsensä määrittämät lainakokoelmat mukaan aineistojen yhteiskäytön piiriin
 - harvemmin käytetty aineisto “yhteiseen” käyttöön
 - yhteiset pelisäännöt aineistojen yhteiskäytölle
 - soveltuva ohjelmisto, asiakastoiminen tilausjärjestelmä
 - logistiikka kuntoon

Kansainvälinen varastokirjastojen yhteistyö

- Varastokirjastojen verkosto
 - kaikilla kirjastoilla on tilaongelmansa
 - kahdenväliset tai verkostosopimukset
- Varastokirjasto kansalliseksi kaukopalvelukeskukseksi
 - maailmanlaajuiset kontaktit
 - aineistojen yhteiskäytön asiantuntijataho
- Vaikeudet
 - maksut
 - logistiikka (toimitusten nopeus)

Visioni

- Kirjastolla on yksi hakuluukku nettisivullaan
 - asiakas (tutkija) ilmoittaa, mitä tarvitsee
 - kirjasto katsoo, miten tarve täytetään
 - paikalliset kokoelmat
 - hankinta (osto)
 - aineistojen yhteiskäyttö
 - 48 tunnin toimitusaika
- Kustannussäästöt
- Kokoelmien asiantuntemuksen käyttö